

**AKTİF YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

Sirküler No : 378/2015-6
Sirküler Tarihi : 28.09.2015
Konusu : Elektronik İşlemler Hk.

A. GİRİŞ :

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nda yapılan düzenleme ve değişiklikler ile elektronik ortamdaki işlemlerin hukuki dayanakları oluşturulmuş; daha önceleri delil başlangıcı dahi sayılmayan elektronik veriler artık hukuken geçerli, inkar ve itiraz kabul edilemez hale gelmiştir.

Bu sirkülerimizde, ticari hayatta kullanılması zorunlu elektronik işlemler ele alınmış ve hatırlatmalar yapılmıştır.

B. ELEKTRONİK TEBLİGAT (E-Tebliğ) :

Vergilendirmeye ilişkin tebligatlar haricinde; mahkemeler ve icra daireleri, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, düzenleyici ve denetleyici kurumlar, sosyal güvenlik kurumları, il özel idareleri, belediyeler, köy hükmi şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından yapılan tüm tebligatlar 7201 Sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine tabidir. Vergilendirmeye ilişkin tebligatlar ise 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nda yer alan tebliğ hükümlerince yapılır.

01.09.2015 tarih ve 377/2015-5 sayılı sirkülerimizde Vergi Usul Kanunu kapsamında yapılacak e-Tebligat hakkında bilgi verilmiştir. Bu sirkülerimize göre, mal müdürlüklerine bağlı olanlar dışındaki; kurumlar vergisi mükellefleri, ticari, zirai ve merkezi kazanç yönünden gelir vergisi mükellefi olanlar, (basit usulde vergilendirilenler ile gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler hariç) en geç 31.12.2015 tarihine kadar bağlı bulundukları vergi dairelerine müracaat edip elektronik tebligat talep bildirimini vermeleri zorunludur. Belirtilen süre sonuna kadar anılan bildirimi vermeyenlere, mükellefiyet durumuna göre 660 veya 1.300 TL özel usulsüzlük cezası düzenlenecektir.

Dileyen mükellefler 31.12.2015 tarihinden daha önce bildirimde bulunup 01.10.2015 tarihinden itibaren elektronik tebligat sistemini kullanabilirler.

Vergilendirmeye ilişkin tebligatlar dışındaki tebligatlar 7201 Sayılı Tebligat Kanununa göre yapılır. Anılan kanunun 7/A maddesine göre; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere elektronik yolla tebligat (e-Tebligat) yapılması zorunludur. Bu şirketlere e-Tebligat yapılabilmesi için bu şirketlerin kayıtlı elektronik posta (KEP) adresine sahip olmaları gerekir. Kendisine e-Tebliğ yapılması zorunlu olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin tebliğe uygun KEP adreslerinin olmaması durumunda, kendilerine diğer yollarla tebliğ yapılır ve bu tebliğde bundan sonra yapılacak tebligatların elektronik yolla yapılacağı bildirilir. Bu bildirimden itibaren bir ay içinde KEP adresi temin edilerek ilgili kuruma tebligat yapılacak KEP adresi yazılı olarak iletilmelidir.

Vergi daireleri tarafından yapılacak e-Tebliğat ile diğer mercilerden yapılacak e-Tebliğat birbirinden farklıdır. 7201 Sayılı Tebliğat Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca oluşturulmuş tebliğat sistemi olup bu sistemde yapılan e-Tebliğat KEP adresine iletilen e-postadır. Vergi Usul Kanunu'na göre yapılacak olan e-Tebliğat ise Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından İnternet Vergi Dairesi portalında oluşturulmuş elektronik imzalı kayıtlar bütünüdür. Bu tebliğat yönteminde mükellefin elektronik tebliğat talep bildirim formunda bildirdiği GSM hattına SMS veya bildirim formunda bildirilen e-mail adresine kendisine elektronik tebliğ yapıldığı bilgisi verilir. Mükellef bu bilgi mesajını aldıktan sonra mevcut internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresiyle internet vergi dairesine girip kendisine yapılan tebliğatı görüntüleyebilecektir. Gerçek kişiler ise internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parolası ve şifresi edinmeden, kimlik bilgileriyle sistemden yararlanabileceklerdir. Ancak internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifre sahibi olan gerçek kişiler dilerse bu kullanıcı kodu, parola ve şifreyi kullanabilirler. Bunun için bildirim formunun ilgili kutucuğunu işaretlemeleri gerekir.

Vergi dairesi tarafından yapılacak elektronik tebliğat için KEP adresine ihtiyaç yoktur. Bilgi mesajı için standart elektronik posta adresi de kullanılabilir ancak tavsiyemiz tebliğat bilgisinin KEP adresine yapılmasının talep edilmesidir. Bunun için de KEP adresi temini gerekmektedir.

C. ELEKTRONİK FATURA (E-Fatura) :

454 Sayılı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile elektronik fatura kullanma, dolayısıyla da elektronik defter tutacak mükelleflerin kapsamı genişletilmiş olup konuya ilişkin olarak 376/2015-4 sayılı sirkülerimiz yayımlanmıştır.

Anılan Tebliğe göre 2014 yılı ve takip eden yıllarda 10.000.000 TL brüt satış hasılatına ulaşan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, belirtilen hasılatı elde ettikleri yılı takip eden yıldan bir sonraki yılda elektronik fatura kullanmak ve yevmiye ile kebir defterlerini elektronik ortamda oluşturmak ve muhafaza etmek zorundadırlar.

Buna göre 2014 yılı brüt satış hasılatı 10.000.000 TL'yi aşan mükellefler 01.01.2016 tarihinden itibaren elektronik fatura kullanmak ve defterlerini elektronik ortamda oluşturup muhafaza etmek zorundadırlar. Dileyen mükellefler 01.01.2016 öncesinde de e-Fatura veya e-Deftere geçebilirler.

E-Fatura sistemine geçiş elektronik imza/mali mühür edinimi ile başlamakta olup gerçek kişi mükellefler e-imza, tüzel kişi mükellefler ise mali mühür edindikten sonra GİB tarafından belirlenen üç yöntemden birini seçerek elektronik fatura sistemini kullanmaya başlayabileceklerdir. Mali mühür müracaatı aynı zamanda e-fatura müracaatını da başlatabilmektedir. Bunun için <https://mportalkamusm.gov.tr/bp/mm.go> adresindeki başvuru formunun doldurulması gerekmektedir. Sadece mali mühür sertifikası alınmak isteniyorsa <https://mportalkamusm.gov.tr/edf.po> adresindeki başvuru formu doldurulmalıdır.

E-Fatura uygulamasından, e-Fatura portalı, özel entegrasyon veya entegrasyon yöntemleri kullanılabilir. Entegrasyon yöntemi e-Fatura sistemini kullanacak olan mükellefin, kendi bilgi sistemlerinin bir yazılım ile GİB'e bağlamasıdır. Bu yöntemde GİB'e bağlanan bilgisayarın hiç kapatılmaması 7/24 çalıştırılması zorunludur. Özel entegratör yöntemi ise GİB'den yetki almış kurumlar kullanılarak e-Fatura sistemine bağlanması ve bu kurumlar vasıtasıyla sistemin kullanılmasıdır. E-Fatura portalı ise mükellefin e-Fatura internet web sayfasına kullanıcı kodu ve şifresiyle veya elektronik imza ile sisteme bağlanıp GİB tarafından oluşturulmuş e-Fatura portalının kullanılmasıdır. Bu portalda elektronik fatura mükellef tarafından oluşturulup gönderilmektedir. Mükellefe düzenlenen faturalara ise bu portaldan ulaşıp görüntülenebilmektedir.

454 Sayılı VUK Genel Tebliği ile ihracat ve yolcu beraberliği eşya (bavul ticareti) için düzenlenen özel faturanın da e-Fatura olarak düzenlenmesi zorunluluğu getirilmiştir. E-Fatura düzenlemek zorunda olan mükellefler ihracat için düzenleyecekleri faturaları (özel faturalar dahil) 01.01.2016 tarihinden itibaren e-Fatura olarak düzenlemek zorundadırlar. E-Fatura düzenlemek zorunda olmayan mükellefler ise ihracat faturalarını kağıt ortamda düzenlemeye devam edeceklerdir. E-Fatura düzenlenmesi zorunluluğu kapsamında olanlar bu faturaları kağıt ortamda düzenlemeleri halinde, kağıt ortamda düzenlenen fatura hiç düzenlenmemiş sayılacak ve bu şekilde işlem yapan mükellefler, faturada yazılı meblağın % 10 oranında özel usulsüzlük cezasına muhatap olacaklardır.

E-Fatura'da yer alan elektronik veri alanları uluslararası kullanılan standart verileri içermektedir. Diğer bir anlatımla Türkiye'de kullanılan elektronik faturanın verileri Universal Business Language (UBL) ile uyumlu alanları içeriyordu. Ancak GİB tarafından yayımlanan kılavuzlardan da anlaşılacağı üzere Türkiye'ye has yeni bir e-Fatura standardı oluşturuldu. UBL-TR kod sisteminde e-faturaya yeni alanlar eklendi ve yeni kodlama sisteminin kullanımı 15.09.2015 tarihinden 19.10.2015 tarihine ertelenmiştir.

UBL-TR standardındaki e-Fatura elektronik veri bütününe daha önce sadece; "SATIS", "IADE" şeklinde olan fatura tiplerine UBL-TR kodlaması ile; "TEVKIFAT", "ISTISNA", "OZELMATRAH" ve "IHRACKAYITLI" tipleri eklendi. Yeni tiplerin iadesinde ise fatura tipi yine "IADE" olarak seçilecektir.

KDV'den istisna olan mal teslimi ve hizmet ifaları için düzenlenecek faturalarda fatura tipine; "ISTISNA" değeri girilecek ve ardından istisna muafiyet sebebine; beyanname düzenleme programında (BDP) 1 No.lu KDV beyannamesindeki istisna kodları seçilerek fatura düzenlenecektir.

İade, fiyat farkı veya kur farkının oluşması sebebiyle matrahta meydana gelen değişiklikler için alıcı tarafından düzenlenecek faturalarda ise fatura tipi için; "IADE" değeri seçilmelidir.

KDV'nin konusuna girmeyen işlemler için fatura düzenlemesi başka bir deyişle 0 KDV'li fatura oluşturulması gereken durumlarda fatura tipi; "SATIS" olarak belirlenecek ancak KDV hesaplanmayacaktır. Bu durumda istisna muafiyet sebebi alanına (TaxExemptionReasonCode) 351 İstisna Olmayan Diğer kodu otomatik olarak gelmektedir. E-Fatura bu şekilde onaylanmalıdır. Transit ticaret ve yurt dışında yapılan işlemler, başka bir deyişle KDV'nin konusuna girmeyen işlemler için Türkiye'den fatura düzenlemesi gereken durumlarda bu şekilde hareket edilmelidir.

KDV tevkifatına tabi satış faturalarında fatura tipi; "TEVKIFAT" olarak belirlenmeli, ardında KDV tevkifatına ilişkin işlem kodları beyanname düzenleme programındaki 1 No.lu KDV beyannamesinde yer alan tevkifat kodları seçilerek fatura düzenlenmelidir.

İhraç kayıtlı mal teslimlerine ait satış faturalarında fatura tipi kodu değeri; "IHRACKAYITLI" olarak belirlenmeli ardında KDV tevkifatına ilişkin işlem kodları beyanname düzenleme programındaki 1 No.lu KDV beyannamesinde yer alan tevkifat kodları seçilerek fatura düzenlenmelidir.

Özel matraha tabi mal ve hizmet teslimlerine ilişkin faturalarda fatura tipi kodu değeri; "OZELMATRAH" olarak belirlenmeli, ardından özel matraha ilişkin işlem kodları beyanname düzenleme programındaki 1 No.lu KDV beyannamesinde yer alan kodları seçilerek fatura düzenlenmelidir.

Yukarıda da belirtildiği gibi her tip faturada alıcı lehine oluşan matrah farkları için düzenlenecek faturalar için fatura tipi; "IADE" olarak belirlenmelidir.

AKTİF YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Bilindiği gibi 01.01.2016 tarihinden itibaren ihracat işlemlerinde e-Fatura düzenlenecek olup bu faturanın düzenlenmesi için alıcının e-Fatura sistemine kayıtlı olma zorunluluğu yoktur. Diğer bir deyişle bu faturalar e-Arşiv faturası mantığında işlem görecektir. İhracat için düzenlenecek olan faturalarda fatura tipi; "İSTISNA" olarak belirlendikten sonra gümrük beyannameli ihracatta istisna kodu; 301-11/1-a Mal İhracatı, yolcu beraberli eşya teslimlerinde (bavul ticaretinde) istisna kodu; 322/11/1-a Türkiye'de İkamet Etmeyenlere Özel Fatura İle Yapılan Teslimler seçilmelidir.

D. ELEKTRONİK DEFTER (E-Defter) :

454 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile e-Fatura kapsamına dahil edilen mükellefler 2016 yılı yevmiye ve kebir defterlerini elektronik ortamda oluşturmak ve muhafaza etmek zorundadırlar. Bu nedenle en geç Aralık ayı içinde e-Defter için müracaat edilmeli ve gerekli izinin Aralık/2015 ayı içinde alındıktan sonra 2016 yılı için noterde yevmiye ve kebir defteri tasdik ettirilmemelidir. Envanter defterinin ise Aralık ayı içinde notere tasdik ettirilmesi gerekir.

Elektronik defter oluşturmak için uygun muhasebe programı seçilmelidir. Bu şekilde program tarafından oluşturulan e-Defterler mali mühür ile imzalandıktan sonra aylık olarak GİB e-Defter portalına yüklenmelidir. E-Defterler her ay için oluşturulacak olup ilgili ayın defteri en geç takip eden üç ay içinde GİB portala yüklenip, beratının alınması zorunludur. Ocak ayının beratı açılış onayını, Aralık ayının beratı da kapanış onayını temsil etmektedir. Kurumlar vergisi mükelleflerinde Aralık ayının beratı Nisan ayı sonuna kadar alınabilecektir.

Elektronik ortamda oluşturulan yevmiye ve kebir defteri takip eden üç ay içinde mali mühür ile imzalanıp GİB portala yüklenerek beratının alınması gerekir. Ancak GİB portaldaki aksaklıklar veya elektrik kesintisi veya diğer nedenlerden dolayı süresinde beratı alınamayan defterler, eğer süresi içinde zaman damgası ile sertifikalanmış ise daha sonradan GİB portala yüklense dahi süresinde oluşturulmuş ve onaylanmış defter olarak kabul edilecektir. Bu nedenle elektronik imza ve mali mühürden bağımsız olarak temin edilen zaman damgasının edinilmesi ve gerektiğinde kullanılması tavsiye olunur.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,